

Departament de Filosofia
Filosofia
Tasques de recuperació de Setembre

Per recuperar l'assignatura de Filosofia els alumnes suspesos hauran d'haver lliurat les següents tasques al classroom del seu grup o presentar-les en paper el dia convocat a realitzar l'examen de recuperació de setembre.

PRIMER COMENTARI TEMA 1

Comenta el següent text.

Tots els homes i totes les dones són filòsofs; o, que se'ns permeta dir-ho, si ells i elles no són conscients de tindre problemes filosòfics, tenen en qualsevol cas, prejudicis filosòfics. La major part d'aquests prejudicis són teories que inconscientment són acceptades, o que han absorbit del seu ambient intel·lectual o de la tradició.

Com que poques d'aquestes teories són conscientment sostingudes, constitueixen prejudicis en el sentit de ser sostingudes sense examen crític, tot i que poden ser de gran importància per a les accions pràctiques de la gent i per a la seua vida sencera.

Una justificació de l'existència de la filosofia professional resideix en el fet que els humans necessiten que hi haja qui examine críticament aquestes esteses i influents teories.

Aquest és l'insegur punt de partida de tota ciència i de tota filosofia. Tota filosofia ha de partir de les dubtoses i sovint perniciososes concepcions del **sentit comú acrític**. El seu objectiu és el **sentit comú crític** i il·lustrat: una concepció més pròxima a la veritat, i amb una influència menys perniciosa sobre la vida humana.

K. Popper, "Cómo veo la filosofía", en La lechuga de Minerva: ¿Qué es la filosofía?.

- a) Posa in títol adequat.
- b) De què tracta el text? (indicar el tema del text: un substantiu o sintagma nominal)
(no es tracta de fer un resum)
- c) En què consisteix la filosofia segons l'autor?
- d) Què són els prejudicis? Quina relació tenen amb el sentit comú?
- e) Quin significat cal atribuir a l'afirmació «*Tots els homes i totes les dones són filòsofs*»?

PRIMER TEST TEMA 1

Activitat núm. 1

Els mites d'una cultura:

- a) recorren a personatges llegendaris
- b) són narracions basades en fets comprovables
- c) no posseeixen caràcter sistemàtic
- d) únicament tenen una funció lúdica

Activitat núm. 2

El coneixement mitològic es caracteritza pel fet de ser:

- absurd i il·lògic
- tradicional, acrític i fantàstic
- propi només d'unes poques societats aïllades de l'Antiguitat
- basat en experiments científics

Activitat núm. 3

El pas del mite al logos està marcat per:

- la recerca d'explicacions racionals
- el recurs de la fantasia
- l'acceptació d'antigues tradicions
- l'escepticisme

Activitat núm. 4

La filosofia es caracteritza pel fet de ser:

- mitològica i fantàstica
- caòtica i absurda
- sistemàtica, racional i crítica
- pessimista i negativa

Activitat núm. 5

Quan parlem del pas del mite al logos, per logos entenem:

- a) imaginació
- b) raó
- c) caos
- d) fantasia

Activitat núm. 6

A diferència del coneixement filosòfic o científic, els mites:

- a) tracten de donar una resposta a diferents problemes
- b) l'autor/a és desconegut i col·lectiu
- c) tenen una funció educativa
- d) tenen caràcter sistemàtic

Activitat núm. 7

Filosofia i religió són disciplines que tenen en comú:

- a) ocupar-se de problemes similars
- b) ajudar a viure millor

- c) proporcionar normes de conducta
- d) totes són correctes

Activitat núm. 8

Per a Aristòtil, el coneixement teòric era:

- l'estudi de l'ésser
- contemplació desinteressada
- acumulació de dades
- un saber pràctic

Activitat núm. 9

La filosofia i la ciència coincideixen, entre d'altres coses, en:

- la dimensió imaginativa
- la dimensió pràctica
- la dimensió religiosa
- la dimensió metafísica

Activitat núm. 10

Podem dir que la filosofia té un caràcter racional perquè està basada en:

- a) mites i relats fantàstics
- b) experiments científics
- c) supersticions populars
- d) argumentacions lògiques

Activitat núm. 11

El caràcter universalista de la filosofia li dona un esperit especialment:

- a) interdisciplinari
- b) tecnològic
- c) arbitrari
- d) tradicionalista

Activitat núm. 12

El més característic dels corrents filosòfics que inauguren l'època contemporània

- a) l'interès epistemològic
- b) el nominalisme
- c) l'actitud de denúncia i sospita
- d) cap de les anteriors

SEGON COMENTARI TEMA 2

El siguiente texto muestra cómo consideraba Nietzsche el papel de los sentidos. Si lo lees con atención podrás contestar a las cuestiones que se plantean abajo.

"¡Y qué finos instrumentos de observación son nuestros sentidos! El olfato, por ejemplo, del que ningún filósofo ha hablado con veneración y gratitud, es hoy por hoy el instrumento más sensible de que disponemos, siendo capaz de captar incluso diferencias mínimas de movimiento que ni aún el espectroscopio registra. Poseemos hoy ciencia exactamente en la medida en que nos hemos decidido a aceptar el testimonio de los sentidos; en que hemos aprendido a aguzarlos aún más, armarlos, llevarlos a sus últimas consecuencias. Todo lo demás es chapucería y pseudociencia, quiere decir, metafísica, teología, psicología, teoría del conocimiento; o bien ciencia formal, ciencia de los signos, como la lógica y las matemáticas, esa lógica aplicada. Ellas no tratan de la realidad, ni siquiera como problema; tampoco de la cuestión del valor de tal convencionalismo de signos, como es la lógica"

(Friedrich Nietzsche, *El crepúsculo de los ídolos*, Alianza Editorial, pág.48)

Cuestiones:

1. ¿Qué valoración hace el autor del conocimiento sensible?
2. ¿La postura de Nietzsche expresada en el texto estaría más cerca de Platón o de Aristóteles?
3. ¿Admite Nietzsche un conocimiento de la realidad que no tenga su origen en los sentidos?
4. ¿Qué relación establece entre la ciencia y los sentidos?
5. ¿Cómo califica las ciencias formales (lógica y matemáticas)? ¿Tienen éstas su origen en los sentidos?

SEGON TEST TEMA 2

Activitat núm. 1

Com s'anomena la branca de la filosofia que analitza el coneixement, el seu origen i els seus límits?

- a) antropologia
- b) psicologia
- c) ontologia
- d) epistemologia

Activitat núm. 2

Si podem justificar racionalment quelcom de manera objectiva, ho considerem:

- a) opinió
- b) creença en ús dubitatiu
- c) coneixement
- d) creença assertiva

Activitat núm. 3

La frase «Crec que veuré la Isabel aquest cap de setmana, però no ho sé» és:

- a) una opinió
- b) una afirmació científicament demostrable
- c) una creença d'ús dubitatiu
- d) una creença d'ús assertiu

Activitat núm. 4

La conquesta de la veritat:

- a) és molt fàcil
- b) ens treu de la ignorància i de l'error
- c) ningú no la duu a terme
- d) ens fa infal·libles

Activitat núm. 5

El primer filòsof que va proposar la teoria de la veritat com a coherència va ser:

- a) Hegel
- b) Ortega y Gasset
- c) Nietzsche
- d) Aristòtil

Activitat núm. 6

La intersubjectivitat com a criteri per a reconèixer la veritat és:

- a) infal·lible
- b) escèptic
- c) inexistent
- d) insuficient

Activitat núm. 7

Quin d'aquests posicionaments sosté l'existència d'una veritat absoluta i la possibilitat de tenir-ne plena certesa?

- a) Escepticisme
- b) Relativisme
- c) Dogmatisme
- d) Perspectivisme

Activitat núm. 8

La recerca de la veritat es pot entendre com un procés de:

- a) reconeixement lògic
- b) ocultació del que és real
- c) desvetllament del que és autèntic
- d) cap de les anteriors

Activitat núm. 9

La consideració que una proposició és vertadera si no entra en contradicció amb la resta de les proposicions acceptades comporta una concepció de la veritat com a:

- a) correspondència
- b) adequació
- c) coherència
- d) èxit

Activitat núm. 10

Un judici se'm mostra com a clar i indubtablement veritable quan per a mi és:

- a) evident
- b) intersubjectiu
- c) consensuat

Activitat núm. 11

El consens és:

- a) garantia de la intersubjectivitat del nostre coneixement
- b) garantia d'evidència
- c) garantia de la veritat del nostre coneixement
- d) cap no és correcta

Activitat núm. 12

La posició que nega tota possibilitat d'un coneixement ferm i segur seria defensada per:

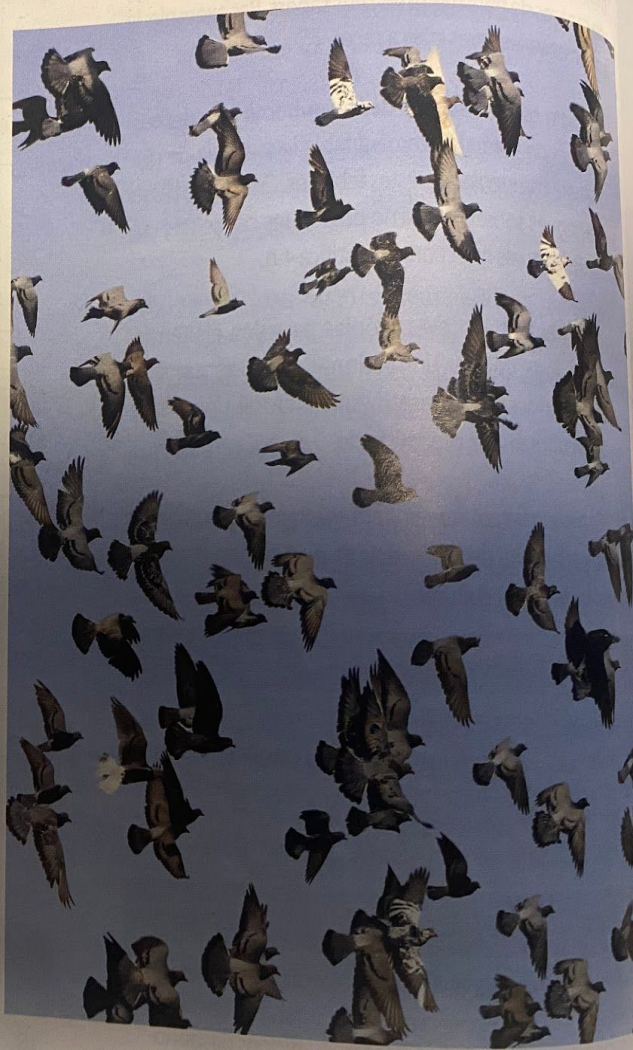
- a) el relativisme
- b) l'escepticisme moderat
- c) l'escepticisme radical
- d) el criticisme

TERCER COMENTARI TEMA 6

CONVERSES SOBRE LA TEORIA DE L'EVOLUCIÓ

“Crec que és incorrecte mantenir que l'evolució és un progrés continu que culmina en l'ésser humà. És una concepció anacrònica i antropocèntrica que jo he intentat refutar sempre argumentant que la intel·ligència superior no és exclusiva dels animals estretament emparentats amb els éssers humans, sinó que es troba en animals molt distants, com els coloms i els corbs. En aquest sentit, l'evolució no significa progrés, o no està necessàriament relacionada amb el progrés. És indiscutible que l'evolució ha desenvolupat una major complexitat. Generalment, l'evolució no comporta una menor complexitat amb el transcurs del temps, encara que existeixen exemples de degradació d'animals que habitaven en coves o sota terra i van perdre la vista. És a dir, que l'evolució produeix canvis i comporta una major complexitat, perquè la competició va fer que la complexitat fos necessària per a resoldre els problemes. Però una major complexitat no implica forçosament més progrés”.

Nicholas Mackintosh entrevistat
per Eduardo Punset, a *Cara a cara amb la vida,
la ment i l'Univers. Converses amb els grans científics
del nostre temps.*

Filosofia 1. Editorial Edebé. p.150

1. Defineix els conceptes següents: evolució, antropocèntrica, complexitat i competició en el sentit en que s'empren en el text.
2. Extreu les idees principals del text.
3. Quin títol posaries al text?
4. Estàs d'acord amb les valoracions que fa l'autor de les teories de l'evolució que consideren a l'ésser humà com la seva culminació? Justifica la resposta.

TERCER TEST TEMA 6

Tema 6: Naturalesa i cultura en l'èsser humà

Activitat núm. 1

La idea que les espècies són inamovibles al llarg del temps implica una concepció:

- a) evolucionista
- b) darwinista
- c) fixista
- d) cap de les anteriors és correcta

Activitat núm. 2

A Charles Darwin se'l considera el pare de:

- a) la teoria evolucionista
- b) la paleontologia
- c) la genètica
- d) les teories sintètiques

Activitat núm. 3

Gregor Mendel va aportar a les teories evolucionistes:

- a) un creacionisme fixista
- b) el principi de la selecció natural
- c) dades paleontològiques
- d) una teoria sobre l'herència biològica

Activitat núm. 4

L'Homo sapiens sapiens (l'èsser humà actual) va sorgir ara fa aproximadament:

- a) dos milions d'anys
- b) 250.000 anys
- c) un milió i mig d'anys
- d) 35.000 anys

Activitat núm. 5

El procés que du al sorgiment de les primeres espècies humanes és:

- a) l'hominització
- b) la humanització
- c) la globalització
- d) totes són correctes

Activitat núm. 6

En l'èsser humà trobem una dimensió:

- a) natural
- b) cultural
- c) personal
- d) totes són certes

Activitat núm. 7

Carl von Linné i Georges Cuvier van defensar:

- a) el creacionisme fixista
- b) l'evolucionisme
- c) les lleis de Mendel
- d) la teoria genètica actual

Activitat núm. 8

L'obra de l'any 1859 L'origen de les espècies, que va suposar la crisi del fixisme, va ser redactada per:

- a) Jean-Baptiste Lamarck
- b) Erasmus Darwin
- c) Charles Darwin
- d) Gregor Mendel

Activitat núm. 9

Segons la teoria de la selecció natural, de les mutacions que es produeixen espontàniament en les espècies només perduren:

- a) les que són adaptables
- b) les que selecciona l'ésser humà
- c) les que es mantenen genèticament
- d) totes

Activitat núm. 10

Dins el procés d'hominització, el factor que més destaca és:

- a) la posició erecta
- b) l'alliberament de les mans
- c) el desenvolupament cerebral
- d) totes són certes

Activitat núm. 11

L'autor que parla explícitament del malestar en la cultura és:

- a) Charles Darwin
- b) Sigmund Freud
- c) Carl von Linné
- d) Georges Cuvier

Activitat núm. 12

L'actitud de menyspreu i rebuig envers tot el que és estranger i diferent s'anomena:

- a) colonització
- b) xenofòbia
- c) imperialisme
- d) relativisme

